

Yılanlar Neden Tıslar?

Yılanların bazıları, kendilerini tehlikede hissettiklerinde ya da düşmanlarıyla karşılaştıklarında "tısssss" diye bir ses çıkarır. Bazı yılan türlerinin tükürüğünde özel bir zehir bulunur. Bu yılanlar avlarını uyuşturmak ya da kendilerini düşmanlarından korumak için onları ısırır. Bazı yılan türleri de aylarca hiçbir şey yemeden yaşayabilir...

Yılanları daha yakından tanımak ister misiniz?

Yılanlar yeryüzünün hemen her yerinde görülür. Çöllerde, okyanuslarda, akarsularda ve göllerde de. Yaşamlarını ağaçlarda, kayalıklarda, toprağın üzerinde ya da suda geçirirler. Yalnızca toprağın yıl boyunca donuk kaldığı yerlerde yaşayamazlar. Yüksek dağ tepeleri ve kutup bölgeleri gibi. Peki Yeni Zelanda ve İrlanda gibi bazı adalarda hiç yılan olmadığını biliyor muydunuz?

**Yılanlar
Nerede
Yaşar?**

Yılanlar Nasıl Koku Alır?

Yılanlar, avlanmak, tehlikelerden korunmak ve eş bulmak için duyularını, en çok da koku alma duyularını kullanır.

Yılanların çoğu dilleriyle koku alır. Bunu yapmak için dillerini dışarı çıkarırlar. Dilleriyle dokundukları nesnelere kokularını "toplarlar". Aynı şeyi, havadaki kokular için de yaparlar. Dillerini ağızlarına geri soktuklarında, dillerinin ucundaki çatal biçimindeki bölümü damaklarındaki özel

bir noktaya değdirirler. "Jacobson organı" olarak adlandırılan bu nokta, yılanların koku alma merkezidir. Bu merkez, yılanların topladıkları kokuların ne olduğunu fark etmelerini sağlar. Bazı yılanlar burunlarıyla da koku alır.

Yılanlar bedenleriyle yerdeki titreşimleri de hisseder. Çevrelerindeki tehlikeleri ya da avlarının büyüklüğünü ve hareketini böyle fark ederler.

Yılanlar Nasıl "Yürür"?

Yılanların bacakları yoktur. "Yürümek" için bedenlerini kaplayan pullarını ve kaslarını kullanırlar. Örneğin, bazı yılan türleri, bedenlerini yumak yapıp yukarı kaldırdıktan sonra ileri doğru atılarak ilerler. Bazıları, pullarıyla yolları üzerindeki küçük çıkıntıları ve taşları geriye doğru ittirerek yol alır. Bu yılanlar, cam gibi pürüzsüz yüzeylerde yol alamaz. Bazı yılan türleriyse, bedenlerinin ortasını kambur yapıp yukarı kaldırır. Sonra da bedenlerini aşağı bırakıp başlarını ileri doğru uzatarak ilerlerler. Bunlar daha çok çöl yılanlarıdır.

Yılanlar Kış Uykusuna Yatar mı?

Yılanlar, soğukkanlı hayvanlardır. Soğukkanlı hayvanların vücut sıcaklıkları buldukları ortama göre değişir. Ancak yılanların yaşamlarını sürdürebilmeleri için vücut sıcaklıklarının belli bir derecenin üzerinde olması gerekir. Bu nedenle vücut sıcaklıkları düştüğünde güneşte ısınırlar. Yükseldiğindeyse gölgede serinlerler. Soğuk iklimlerde yaşayan yılan türleri kışı atlatmak için kış uykusuna yatar. Oyuklara ya da mağaralara gizlenerek havalar yeterince ısınmaya kadar uyurlar.

Yılanlar Yumurtlar mı?

Yılanların birçoğu kuşlar gibi yumurtlar. Ancak yılan yumurtaları kuş yumurtalarından farklıdır. Kabuklarının yumuşak ve deriyi andıran bir yapısı vardır. Yılanlar yumurtalarını güvenli bir kovuğa bırakır ya da toprağa gömer. Yavrular, bu yumurtaların içinde gelişimini tamamlar. Kobralar ve bazı piton türleri yumurtalarının üzerinde kuluçkaya yatar.

Yavrular, yumurtadan çıktıktan sonra başlarının çaresine bakmak zorundadır! Boa ve çingiraklı yılan gibi kimi yılan türlerinin yavrularıysa anne karnında gelişir. Yavrular bir kesenin içinde doğar. Bu keseyi yırtarak dışarı çıkarlar.

Bu minik yılan
yumurtadan çıkıyor.

Bu yılan sizce
ne yutmuş olabilir?

Kaç Tür Yılan Var?

Yeryüzünde 2700'den fazla yılan türü bulunur. Pitonlar, anakondalar, boa yılanları, çingiraklı yılanlar, engerekler, kobralar... Hepsi de farklı özelliklere sahiptir. Örneğin, bazı pitonların boyu 8-9 metreyi bulabilir. "İpliksi yılan" olarak adlandırılan yılanlar, en küçük boylulardır. Bunların bazılarının uzunluğu yalnızca 10 santimetredir! Bazı anakondaların bedenlerinin çapı 30 santimetreden fazladır.

Yılanlar Neyle Beslenir?

Yılanlar, etobur canlılardır. Bazıları avlarına saldırarak, bazıları da avlarına tuzak kurarak avlanırlar. Böcekler, kemirgenler, balık, kurbağa, sürüngenler ve küçük memelilerle beslenir. Yiyeceklerini çiğnemediği, bütün olarak yutarlar. Dişlerini yalnızca avlarını tutmak ve kaldırmak için kullanırlar. Bazı yılan türleri avlarını yutmadan önce bedenleriyle sarıp boğar. Bazı yılanlarsa avlarını yutmadan önce zehirleriyle etkisiz hale getirir. Yediklerini sindirmeleri bazen günler, haftalar, hatta aylar sürer. Bu nedenle çok sık beslenmeleri gerekmez. Bazı yılan türleri için yılda yalnızca birkaç kez beslenmek yeterlidir!

İşte dünyanın
en küçük
yılanlarından biri,
bir "ipliksi yılan".

Aslı Zülal

Fotoğraflar: Visual Photos